

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 97/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti B., a. s., H., zastúpenej advokátom Mgr. Ing. I. I., Advokátska kancelária, V., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 8 Co 236/2005 a jeho rozsudkom z 10. marca 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti B., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. septembra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti B., a. s. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 8 Co 236/2005 a jeho rozsudkom z 10. marca 2009.

Sťažovateľ sa žalobou z 29. januára 2004 podanou na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) domáhal „*proti odporcovi S. náhrady škody vo výške 3 868 354 .- Sk s prísl. podľa zák. č. 58/1969 Zb., ktorá mu vznikla ako akcionárovi spoločnosti T., a.s., B. nevyplatením riadnych dividend za účtovný rok 2001. Dôvodom nevyplatenia dividend spoločnosťou T., a.s. bola skutočnosť, že navrhovateľ nebol zapísaný v zozname akcionárov T., a.s., Bratislava v dôsledku realizácie rozhodnutia Ministerstva financií SR č. 043/1998/SAN z 9. decembra 1998.*“.

Sťažovateľ návrh na začatie konania o náhradu škody proti odporcovi odôvodnil tvrdením nezákonnosti rozhodnutia Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) sp. zn. 043/1998/SAN z 9. decembra 1998. Ako sťažovateľ uvádza, predmetné rozhodnutie bolo „*súdom zrušené a Ministerstvo financií Slovenskej republiky v konaní č. 043/1998/SAN pochybilo tým, že s ním nekonalo ako s riadnym účastníkom konania, hoci s ním v zmysle ust. § 14 zák. č. 71/1969 Zb. v znení neskorších predpisov, konať malo*“.

Okresný súd vo veci meritórne rozhodol rozsudkom č. k. 17 C 67/04-132 zo 14. marca 2005, ktorým návrh sťažovateľa v celom rozsahu zamietol a zaviazal ho zaplatiť odporcovi trovy konania. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ v zákonom ustanovenej lehote odvolanie.

Okresný súd opravným uznesením z 2. mája 2005 č. k. 17 C 67/04-146 opravil vo výrokovej časti rozsudku č. k. 17C 67/04-132 zo 14. marca 2005 sumu priznanej náhrady trov konania.

Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd rozsudkom č. k. 8 Co 236/2005-193 z 10. marca 2009 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením z 2. mája 2005 potvrdil. Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozsudok krajského súdu č. k. 8 Co 236/2005-193 z 10. marca 2009 bol sťažovateľovi doručený 29. júla 2009. Týmto dňom nadobudol aj právoplatnosť.

Napadnutý rozsudok krajského súdu a v ňom prezentované právne názory považuje sťažovateľ za «*nezlučiteľné s „Ústavou“ a „Dohovorom“ nakoľko:*

- v konaní bolo potrebné vyriešiť dve otázky a to, či paakt Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 043/1998/SAN zo dňa 9. decembra 1998 bol zrušený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. mája 2002, sp. zn. 4Sž 143/01 pre jeho nezákonnosť alebo je zákonný a či bol alebo nebol sťažovateľ účastníkom konania ministerstva financií č. 043/1998/SAN, v ktorom bolo vydané rozhodnutie zo dňa 9. decembra 1998 o odpísaní 98 akcií T., a.s. z jeho účtu

- okresný súd vyriešil otázku zákonnosti paaktu ministerstva financií č. 043/1998/SAN tak, že paakt (rozhodnutie) nebol zrušený pre jeho nezákonnosť, ale len ako nepreskúmateľné rozhodnutie pre nepredloženie administratívneho spisu do konania a záver o tom, že sťažovateľ nebol účastníkom tohto konania, súd prevzal z odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR č. k 4Sž 20/99 zo dňa 28.9.1998 vydaného v konaní iného účastníka konania

- krajský súd sa plne stotožnil so závermi okresného súdu bez ďalšieho odôvodnenia

- záver krajského súdu, že nepreskúmateľné rozhodnutie správneho orgánu, ktorým správny orgán prekročil právomoc a svojvoľne rozhodol o vlastníckom práve k akciám ako cenným papierom, zrušené príslušným súdom pre nepredloženie administratívneho spisu do konania nebolo zrušené pre jeho nezákonnosť a záver súdu, že účastníkom správneho konania nie je ten, komu na základe rozhodnutia správneho orgánu vydaného v tomto konaní sú z účtu odpísané akcie je neudržateľný a protiústavný

- je neudržateľný záver krajského súdu, že paakt je v konečnom dôsledku zákonný

- tieto neudržateľné závery krajského súdu navyše nie sú náležité odôvodnené.»

Sťažovateľ zastáva názor, že rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Co 236/2005-193 z 10. marca 2009 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto navrhuje, aby ústavný súd vo veci vydal tento nález:

„1. Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8Co 236/2005 porušil základné právo spoločnosti B. a.s., H. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. marca 2009, sp. zn. 8Co 236/2005-193 a vec vracia v rozsahu zrušenia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Spoločnosti B. a.s., H. priznáva náhradu trov konania v sume 245,70 € (slovom *dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov*), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu Mgr. Ing. I. I., V. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľ v odôvodnení časti sťažnosti uvádza, že rozsudkom krajského súdu bolo porušené aj jeho právo vyplývajúce z čl. 20 ústavy, ale túto námietku do petitu sťažnosti nezahrnul, rovnako tak ju v obsahu svojej sťažnosti relevantne nezdôvodnil. Ústavný súd, v tomto prípade bez toho, aby vyzýval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov sťažnosti, vychádzajúc z celého obsahu sťažnosti ustálil predmet konania tak, ako je uvedený v záhlaví tohto uznesenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom skúmal, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal z toho, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov ustanovených v zákone.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vyslovil, že rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Co 236/2005-193 z 10. marca 2009 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v arbitrárnosti a neodôvodnenosti právnych záverov krajského súdu prezentovaných v odôvodnení sťažnosťou napadnutého rozsudku.

Ústavný súd z obsahu sťažnosti a jej príloh zistil, že sťažovateľ podal 29. januára 2004 na okresnom súde žalobu, ktorou sa domáhal, aby okresný súd zaviazal odporcu Slovenskú republiku – ministerstvo financií na zaplatenie sumy vo výške 3 868 354 Sk s 12,5 % úrokom z omeškania od 31. mája 2002 z titulu náhrady škody podľa v tom čase platného a účinného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“).

Okresný súd návrh sťažovateľa rozsudkom č. k. 17 C 67/04-132 zo 14. marca 2005 zamietol, pričom svoju argumentáciu založil na nedostatku aktívnej legitímácie sťažovateľa, ako aj na nesplnení podmienok uplatnenia nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 58/1969 Zb.

Krajský súd rozsudkom č. k. 8 Co236/2005-193 z 10. marca 2009 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom v odôvodnení svojho rozsudku sa v plnej miere stotožnil s argumentáciou súdu prvého stupňa a na túto poukázal. Ústavný súd aj s ohľadom na spôsob argumentácie krajského súdu v napadnutom rozhodnutí upriamil v rámci predbežného preskúmania sťažnosti svoju pozornosť aj na dôvody prezentované v rozsudku okresného súdu č. k. 17 C 67/04-132 zo 14. marca 2005, keďže odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, aj keď ústavná konformita rozsudku okresného súdu s ohľadom na zásadu subsidiarity v danom prípade nie je (a ani nemôže byť) predmetom prieskumu ústavným súdom.

Sťažovateľ svoje zásadné námietky zhrnul do troch sumarizujúcich bodov:

1. Prvou námietkou označenou v sťažnosti ako „A/ Zrušený paakt je zákonný“ sťažovateľ namieta neústavnosť záverov krajského súdu, ktorý konštatoval nesplnenie podmienky na priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktorou je podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 58/1969 Zb. existencia nezákonného rozhodnutia, ktoré v občianskom súdnom konaní... vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Za nezákonné rozhodnutie sťažovateľ považoval rozhodnutie ministerstva

financií z 9. decembra 1998 č. 043/1998/SAN o uložení opatrenia na nápravu zistených nedostatkov, ktorého predmetom bolo uloženie povinnosti Stredisku cenných papierov (ďalej len „SCP“) uviesť do pôvodného stavu pred 9. októbrom 1998 evidenciu účtu majiteľa – Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky ako jediného majiteľa akcií vydaných spoločnosti T., a. s., ako aj evidenciu registra emitenta T., a. s. Rozhodnutie ministerstva financií č. 043/1998/SAN z 9. decembra 1998 bolo zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 SŽ 143/01 z 28. mája 2002.

K uvedeným skutočnostiam okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku č. k. 17 C 67/04-132 zo 14. marca 2005 uviedol, že v danom prípade „... nebola splnená podmienka daná v ust. § 4 ods. 1 zák. č. 58/1969 Zb., pretože NS SR svojím rozhodnutím 4SŽ 143/01 zo dňa 28. 05. 2002 nezrušil rozhodnutie MF SR zo dňa 09. 12. 1998 pre nezákonnosť, ako predpokladá uvedené ustanovenie, ale pre nepreskúmateľnosť z dôvodu neposkytnutie k dispozícii administratívneho spisu odporcu ako správneho orgánu, na základe ktorého súd preskúmava zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, a to podľa ust. § 250j ods. 2 druhá veta O.s.p., podľa ktorého súd zruší napadnuté rozhodnutie aj vtedy, ak sa ukáže až na pojednávaní, že sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov. Z uvedeného vyplýva, že zákonnosť rozhodnutia súd v tomto prípade nepreskúmaval, keďže to je možné len na základe spisu, a keďže tento nemal k dispozícii, zrušil napadnuté rozhodnutie ako nepreskúmateľné. Nezákonnosť rozhodnutia treba vždy skúmať v každom jednotlivom prípade, nielen podľa výroku ale aj obsahu rozhodnutia, pričom pre posúdenie je rozhodujúce, či napadnuté rozhodnutie je či nie je v súlade s objektívnym právom. V danom prípade bolo rozhodnutie MF SR zrušené pre nepreskúmateľnosť, z čoho nemožno vyvodzovať jeho nezákonnosť, ktorú ani NS SR vo svojom rozhodnutí neposudzoval ani inak z jeho obsahu nevyplýva.“.

Krajský súd v rozsudku č. k. 8 Co 236/2005-193 z 10. marca 2009 k uvedenému konštatoval, že „v danom prípade neexistovalo nezákonné zrušené rozhodnutie správneho orgánu, ako jeden z predpokladov pre priznanie uplatneného nároku na náhradu škody...“.

Sťažovateľ vo vzťahu k prezentovanému názoru krajského súdu tvrdí, že „Rozhodnutie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 9. decembra 1998, č. 043/1998/SAN je nulitný, ničotný akt (paakt). Krajský súd v Bratislave sa však stotožnil

so závermi okresného súdu, že paakt v konaní o preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia zrušený pre predloženie administratívneho spisu nebol zrušený pre nezákonnosť. Paakt je teda podľa krajského súdu zákonné správne rozhodnutie, ktoré síce bolo zrušené, ale len pre jeho nepreskúmateľnosť, teda súdu absentuje jeho nezákonnosť.“.

V ďalšej argumentácii sťažovateľ prezentoval názor, podľa ktorého „Záver krajského súdu, že pokiaľ bolo rozhodnutie odporcu č. 043/1998/SAN z 9. decembra 1998 v súvislosti s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. mája 2002, sp. zn. 4Sž 143/01 zrušené pre nepredloženie administratívneho spisu, išlo o nie nezákonné rozhodnutie, je v rozpore s horecitovanými zákonnými ustanoveniami do tej miery, že popiera ich účel a význam. Pokiaľ by súd v konaní o preskúmanie zákonnosti správneho orgánu bol došiel k záveru, že rozhodnutie ministerstva č. 043/1998/SAN je v súlade so zákonom, bol by postupoval podľa ust. § 250j ods. 1 O.s.p. a žalobu žalobcu by bol zamietol. Pokiaľ však súd žalobu nezamietol, nedošiel k záveru, že rozhodnutie ministerstva č. 043/1998/SAN je v súlade so zákonom. Potom je možný len jediný záver a to, že rozhodnutie č. 043/1998/SAN nie je v súlade so zákonom, teda je nezákonné. Stotožniac sa so záverom krajského súdu, museli by sme konštatovať, že na zachovanie zákonnosti rozhodnutia postačí, aby správny orgán výzvy súdu nerešpektoval a nepredložil na preskúmanie súdom svoj úplný administratívny spis. Potom by akékoľvek rozhodnutie správneho orgánu bolo len nepreskúmateľné, nie nezákonné a ďalší postup poškodeného v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. v znení neskorších predpisov by bol vylúčený.“.

2. Druhou zásadnou námietkou v texte sťažnosti označenou ako „B/ Účastníkom správneho konania nie je ten, kto je v tomto konaní zbavený svojho majetku“ sťažovateľ namietal záver krajského súdu o nedostatku jeho aktívnej legitímácie na podanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Krajský súd sa aj v tomto prípade v odôvodnení svojho rozsudku v plnej miere stotožnil so závermi okresného súdu. Okresný súd k tejto otázke v odôvodnení svojho rozsudku č. k. 17 C 67/04-132 zo 14. marca 2005 uviedol: „Navrhovateľovi v prvom rade nesvedčí aktívna legitímácia domáhať sa nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nakoľko nebol účastníkom konania, v ktorom bolo rozhodnutie Ministerstva financií SR zo dňa 09.12.1998 vydané,

a zároveň nešlo ani o prípad, že by do tohto konania nebol pribratý, hoci podľa zákona mal byť účastníkom konania (§ 2), a to z uvedených dôvodov: MF SR v konaní 043/1998/SAN vydalo dňa 09. 12. 1998 svoje rozhodnutie v rámci výkonu štátneho dozoru podľa § 82 ods. 1 zák. č.5600/1992 Zb. o cenných papieroch (v tom čase účinnom) a to v správnom konaní podľa zákona č. 71/1967 Zb. MF SR vykonáva štátny dozor nad obchodovaním s cennými papiermi, emitentom verejne obchodovateľného cenného papiera, strediskom, organizátorom verejného trhu, obchodníkom s cennými papiermi, maklérom a prevádzkovateľom tlačiarne cenných papierov, pričom predmetom štátneho dozoru je dodržiavanie podmienok ustanovených povolením podľa § 45 ods. 1, § 49 ods. 1, § 50 ods. 1, § 72 ods. 1, § 76 ods. 2, dodržiavanie tohto zákona a osobitných zákonov v rozsahu z nich vyplývajúceho, ako aj tých právnych predpisov a opatrení, ktoré ministerstvo vydalo. V prejednávanej veci konkrétne išlo o výkon štátneho dozoru nad dodržiavaním zákona SCP, ktoré je povinné evidovať zaknihované cenné papiere, zmeny ich majiteľov a ďalšie údaje, ktoré sa ich týkajú, a to v rozsahu ustanovenom zákonom, a teda viesť evidenciu na účtoch majiteľov cenných papierov a v registri emitentov cenných papierov. Na základe uvedeného súd dovodil, že navrhovateľ nebol a ani nemal byť účastníkom správneho konania podľa § 14 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb., a to z dôvodov uvedených v rozhodnutí ministerky financií SR zo dňa 24. 11. 1999, podľa ktorého zákon o cenných papierov v ust. § 82 a nasl. vymedzuje subjekty podliehajúce tomuto dozoru a tým vlastne i okruh subjektov tohto administratívneho vzťahu, pričom medzi tieto subjekty zákonodarca nezaradil tzv. tretie osoby, s ktorými je dozorovaný subjekt v právnych vzťahoch. Opatrenia dozorného organu nemajú povahu rozhodnutí o právach a povinnostiach vyplývajúcich z obchodných či občianskoprávných vzťahov, sú len zásahom do právneho postavenia tohto subjektu, ale bez priameho dopadu na iné subjekty. Stav evidencie sa v danom prípade zmenil až úkonom kontrolovaného subjektu - SCP. Právo účastníka konania si mal navrhovateľ uplatniť v konaní, keďže o ňom vedel priamo z oznámenia SCP o realizácii rozhodnutia o uložení opatrenia na nápravu zistených nedostatkov z 10. 02. 1998, teda ešte pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia. Otázkou postavenia účastníka sa zaoberal aj Najvyšší súd SR vo veci sp. zn. 4Sž 20/99 teda totožnej ako konanie vo veci sp. zn. 4Sž 143/01, kde vo svojom uznesení 4Sž 20/99 zo dňa 28. 09. 1999, ktorým konanie o preskúmanie a zrušenia rozhodnutia č. 043/1998/SAN zo dňa 09. 12. 1998 a o uloženie povinnosti doručiť

rozhodnutie, zastavil a konštatoval, že nebolo možné vyhovieť žiadosti o uloženie povinnosti doručiť napadnuté rozhodnutie, keďže navrhovateľ nespĺňa kritériá účastníka konania vymedzené v ust. § 14 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb., keďže napadnutým rozhodnutím nebolo rozhodované o jeho právach, a tiež sa ho ani priamo nedotklo. Stav evidencie sa zmenil až úkonom kontrolovaného subjektu, výkonom kontroly, ktorej súčasťou sú aj oprávnenia ukladať opatrenia, sa totiž nemenia práva a povinnosti kontrolovaného subjektu, ktoré mu vyplývajú zo zákona alebo zmluvy voči osobám, s ktorými je v právnom vzťahu, opatrenia kontrolných orgánov nemajú povahu rozhodnutí o právach a povinnostiach vyplývajúcich z obchodných alebo občianskoprávných vzťahov medzi účastníkmi vzniknutými. Opatrenie kontrolného orgánu, ktoré ukladá kontrolovanému subjektu na zverenom úseku tak je len priamym zásahom do právneho postavenia kontrolovaného subjektu, ale bez priameho dopadu na iné subjekty. A preto žalobu ako účastník konania (ako aj riadny opravný prostriedok) mohlo podať len SCP, ktoré zo zákona zodpovedá za registre a účty, ktoré vedie a je v právnom vzťahu so žalobcom.“

Okresný súd z uvedeného uzavrel, že sťažovateľ účastníkom správneho konania, ktorého výsledkom bolo vydanie rozhodnutia č. 043/1998/SAN z 9. decembra 1998, nebol a správny orgán ho ani neopomenul do konania pribrať.

K uvedeným argumentom okresného súdu, s ktorými sa krajský súd v napadnutom rozsudku v plnej miere stotožnil, sťažovateľ namietal, že ministerstvo financií „v rozhodnutí č. 043/1998/SAN z 9. decembra 1998 uložilo stredisku cenných papierov do troch dní od doručenia tohto rozhodnutia uviesť do pôvodného stavu, t.j. do stavu platného pred 9. októbrom 1998 evidenciu účtu majiteľa - Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky ako jediného majiteľa akcií vydaných spoločnosťou T., a.s. B., ako aj evidenciu registra emitenta, ktorým je spoločnosť T., a.s. B.,. Opravu v zápisoch týkajúcich sa evidencie majiteľa účtu a registra emitenta uložilo vykonať ku dňu, keď sa chybný zápis vykonal. Stredisko bolo povinné po realizácii tohto rozhodnutia zaslať všetkým osobám, na ktorých účte alebo v ktorých registri vykonalo opravy výpis z ich účtu alebo registra s odôvodnením a to bez zbytočného odkladu po vykonaní opravy. Z výroku rozhodnutia Ministerstva financií SR je zrejmé že ministerstvo uložilo stredisku povinnosť vykonať na účte sťažovateľa opravu tak, že majiteľom 98 akcií spoločnosti T., a.s. B. už nie je

sťažovateľ, ale je ním Ministerstvo hospodárstva SR. Z výroku rozhodnutia je ďalej zrejmé, že stredisko bolo povinné zaslať sťažovateľovi výpis z jeho účtu po vykonaní opravy nariadenej ministerstvom financií.“.

Z uvedeného sťažovateľ vyvodzuje s poukazom na § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov tvrdenie o zásahu do „*práv sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces*“, ako aj do práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu.

3. V poradí treťou zásadnou sťažnostnou námietkou je tvrdenie sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení rozsudku krajského súdu č. k. 8 Co236/2005-193 z 10. marca 2009 (v texte sťažnosti označené ako „*C/ Neodôvodnenie súdneho rozhodnutia*“).

Sťažovateľ v tejto súvislosti namieta skutočnosť, že napadnutý rozsudok krajského súdu „*nie je odôvodnený tak, aby jeho extrémne závery na otázky právne významné pre rozhodnutie o veci samej boli presvedčivé*“.

Ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a v spojitosti s ním aj rozsudok okresného súdu v rozsahu sťažnostných námietok a dospel k názoru, že tieto nie sú dôvodné.

K prvým dvom sťažovateľovým námietkam ústavný súd uvádza, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodovaniu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Úlohou ústavného súdu je kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody.

Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo

arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

Krajský súd sa v napadnutom rozhodnutí stotožnil s právnymi závermi prvostupňového súdu. Tieto závery, ktoré si krajský súd osvojil a ktoré boli sťažovateľom spochybnené z hľadiska ich ústavnosti, nevykazujú známky arbitrárnosti či ústavnej neudržateľnosti.

K námietke sťažovateľa o ním tvrdenej nezákonnosti rozhodnutia ministerstva financií č. 043/1998/SAN z 9. decembra 1998, ktorú krajský súd neakceptoval, ústavný súd uvádza, že v danom prípade ide o uplatnenie kasačného princípu v správnom súdnictve v súlade s jeho princípmi a zákonnou úpravou.

Výkon správneho súdnictva je podrobne upravený v 5. časti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

Podľa § 244 ods. 1 OSP súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250d ods. 1 OSP predseda senátu vyžiada spisy žalovaného správneho orgánu, ktorý je povinný bez meškania ich predložiť spolu so spismi správneho orgánu prvého stupňa.

Podľa § 250j ods. 3 OSP súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správnenému orgánu na ďalšie konanie, ak bolo rozhodnutie vydané na základe neúčinného právneho predpisu, ak rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplývajú základné rámce súdneho prieskumu právoplatných rozhodnutí správnych orgánov v systéme správneho súdnictva. Zo znenia legálnej definície obsahovej náplne tohto druhu súdneho prieskumu

uvedenej v ustanovení § 244 ods. 1 OSP je možné identifikovať primárny cieľ prieskumu, ktorým je zistenie zákonnosti (resp. tvrdenej nezákonnosti) právoplatných rozhodnutí správnych orgánov.

Nezákonnosťou správneho rozhodnutia je s odkazom na odbornú literatúru potrebné rozumieť jeho rozpor so zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, ale aj s medzinárodnými zmluvami, nariadeniami a smernicami Európskej únie (Škultéty P.: In. Machajová, J. a kol.: Všeobecné správne právo. Bratislava: Poradca podnikateľa, spol. s r.o. 2007. s. 270).

Pre potreby objektívneho konštatovania nezákonnosti správneho rozhodnutia musí mať príslušný všeobecný súd možnosť oboznámiť sa podrobne s priebehom správneho konania, ktoré predchádzalo vydaniu žalobou napadnutého správneho rozhodnutia. Pre tento účel Občiansky súdny poriadok ustanovuje povinnú súčinnosť žalovaného správneho orgánu v zmysle § 250d ods. 1 OSP. Pokiaľ súdu takáto súčinnosť poskytnutá nie je, je povinný napadnutie správneho orgánu zrušiť pre jeho nepreskúmateľnosť. V takomto prípade teda nedochádza ku konštatovaniu nezákonnosti správneho rozhodnutia, avšak zrušenie rozhodnutie pre nepreskúmateľnosť v žiadnom prípade neprezumuje ani zákonnosť napadnutého správneho rozhodnutia, ako to tvrdí sťažovateľ. Nemožnosť objektívne posúdiť súlad napadnutého správneho rozhodnutia s právnym poriadkom je dôvodom uplatnenia kasačného princípu v správnom súdnictve bez súčasného konštatovania nezákonnosti rozhodnutia. Zrušenie správneho rozhodnutia pre jeho nepreskúmateľnosť v rámci výkonu správneho súdnictva je prostriedkom otvárajúcim možnosť účastníkom správneho konania uplatniť účinné právne prostriedky prislúchajúce konaniu pred správnym orgánom podľa správneho poriadku.

V súlade s uvedeným krajský súd v sťažnosťou napadnutom rozsudku akceptoval právny názor prvostupňového súdu vo vzťahu k nesplneniu podmienky zrušenia rozhodnutia pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom, ktorá priamo vyplýva z § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. V kontexte uvedeného ústavný súd nevidí v odôvodnení napadnutého rozsudku tvrdenú arbitrárnosť či svojvoľnosť, ktorá by v ústavne významnej miere zakladala zásah do sťažovateľovho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K v poradí druhej zásadnej námietke sťažovateľa týkajúcej sa otázky jeho účasti v správnom konaní ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa vo svojom rozhodnutí aj v tomto prípade plne stotožnil s právnym názorom okresného súdu, pričom poukázal aj na skutočnosť, že vychádzal z uznesenia najvyššieho súdu v rovnakej veci vedenej pod sp. zn. 4 SŽ 20/99 z 28. septembra 1999, ktoré bolo publikované pod č. 59/2000. V citovanom rozhodnutí najvyšší súd v konaní o totožnom rozhodnutí ministerstva financií ako v prípade sťažovateľa posudzoval účasti v správnom konaní u osoby, ktorá bola v obdobnom právnom postavení ako sťažovateľ. Najvyšší súd v právnej vete tohto uznesenia konštatoval, že „výkonom kontroly, ktorej súčasťou sú aj oprávnenia ukladať opatrenia, sa nemenia práva a povinnosti kontrolovaného subjektu vyplývajúce zo zákona alebo zmluvy voči osobám, s ktorými je v právnom vzťahu“. Vo vzťahu k sťažovateľovi a jeho účasti v správnom konaní najvyšší súd uviedol, že napadnutým rozhodnutím *„nebolo rozhodované o jeho právach (žalovaný nemá tú kompetenciu, tá v prípade sporu s kontrolným orgánom patrí súdu) a toto rozhodnutie sa ho priamo nedotklo – stav evidencie sa zmenil už úkonom kontrolovaného subjektu“*.

Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí stotožnil s právnym názorom okresného súdu, ktorý bol podľa názoru ústavného súdu dostatočne a vyčerpávajúco vyargumentovaný v tom čase platnou a účinnou právnou úpravou, ako aj relevantnou judikatúrou najvyššieho súdu.

K samotným skutkovým a právnym záverom okresného súdu ústavný súd opätovne pripomína, že toto rozhodnutie nie je predmetom prieskumu v tomto konaní vzhľadom na princíp subsidiarity, ako aj na viazanosť ústavného súdu sťažnostným návrhom. Ústavný súd tiež nie je zásadne oprávnený posudzovať a hodnotiť právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

K námietke sťažovateľa o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu ústavný súd pripomína, že v zmysle jeho konštantnej judikatúry za úplné a dostačujúce je možné považovať také odôvodnenie rozsudku, ktoré dostatočným spôsobom informuje účastníka konania o skutkových zisteniach a právnych záveroch, na základe ktorých súd meritórne posúdil vec a rozhodol. Pokiaľ teda odôvodnenie obsahuje základné prednesy a návrhy účastníkov konania, výpočet vyhodnotených dôkazov a skutočností,

ktoré mal súd za preukázané, ako aj zrozumiteľný výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa príslušných zákonných ustanovení, spĺňa v plnej miere požiadavku § 157 OSP.

Sťažovateľ k svojej sťažnosti nepriložil odvolanie, ktoré podal proti rozhodnutiu okresného súdu č. k. 17 C 67/04-132 zo 14. marca 2005. Obsah jeho odvolania je sumarizovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajského súdu č. k. 8 Co 236/2005-193 z 10. marca 2009 na s. 5 a 6, pričom je z neho možné ustáliť, že odvolacie námietky sťažovateľa boli v zásade totožné ako námietky uvedené sťažovateľom v jeho sťažnosti. Ako už bolo v tomto rozhodnutí poukávané, krajský súd sa v zdôvodnení svojho rozhodnutia v plnej miere stotožnil s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu. Podľa názoru ústavného súdu takéto zdôvodnenie vzhľadom na nevyhnutnú spätosť prvostupňového rozsudku a druhostupňového rozsudku nesignalizuje porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu. Bezvadnosť uvedeného stručného odôvodnenia preukazuje aj ustanovenie § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Krajský súd teda nebol povinný opakovať správnosť každého právneho záveru okresného súdu o vecnej podstate predmetu súdneho prieskumu v sťažovateľovom prípade, ak sa s týmito závermi stotožnil (IV. ÚS 115/03, II. ÚS 355/09, III. ÚS 351/09).

Záver ústavného súdu nachádza oporu tiež v ustálenej judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej sa odvolací súd pri zamietnutí odvolania v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (Helle c. Fínsko, 1997).

Ústavný súd z rozsudku krajského súdu ani v tomto prípade nezistil také skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné pri meritórnom prerokovaní sťažnosti konštatovať zjavnú arbitrárnosť rozhodnutia. Na základe všetkých uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že účinky uplatnenej právomoci vo veci rozhodujúceho krajského súdu sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru, preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2010